

saksische rijk waren landkerken. Onder de Karolingers wordt de landkerk rijkkerk. De Duitse keizer heerschte niet alleen over de uitwendige belangen der kerk, maar hij regeerde haar geheel. En dit niet bij wijze van machts-overschrijding, maar als zijn recht en plicht. In de middeleeuwen hield men staat en kerk niet voor twee onderscheidene lichamen, maar wel streken twee machten, de overheid en de geestelijkheid, om den voorrang.

In de 18de en 19de eeuw trad een nieuwe gedachte op, vooral door Hildebrand, later paus Gregorius VII, voorgestaan, namelijk dat de kerk in de uitoefening van hare rechten vrij en zelfstandig was en dat dus de overheid niet bevoegd was in het bestuur en de wetgeving der kerk in te grijpen. De overheid had enkel als wereldlijke arm in kerkelijke aangelegenheden te handelen. Ook dit stelsel past in de middeleeuwsche denkwijze; immers wilde Hildebrand het gehele leven in één verband samenvatten; maar niet de staat, doch de kerk zou alle macht uitoefenen.

In plaats van een Rijkskerk kwamen in den loop van de tweede helft der middeleeuwen verschillende landkerken, en het z.g. landsheerlijk kerkbestuur is niets anders dan de voortzetting van het bestuur, door de heeren des lands vóór de reformatie uitgeoefend.

De wortel van de gedachte dat de heer van het land ook bestuurder is van de kerk, is dus gelegen in de overweging, dat de Godsdienst een publieke aangelegenheid is, een zaak van de gemeenschap, en dat de Overheid van rechtswege verplicht is voor den goeden stand der religie in haar land te zorgen.

Gaat deze opvatting door, dan is het met alle gewetensvrijheid gedaan, dan heeft de overheid te zorgen, dat niet alleen de tweede, maar ook de eerste tafel der Goddelijke wet gehandhaafd blijft. Alle Lutherische kerkenordeningen huldigen echter het denkbeeld, dat de overheid niet alleen geroepen is voor het tijdelijk maar ook voor het eeuwig welzijn der burgerij te zorgen. In de Esslinger kerkenordering van 1534 lezen wij:

„Wij (de overheid van deze stad) zijn op grond, an het bevel Gods en van ambtswege schuldig, niet alleen vaders te zijn voor onze onderdanen, niet enkel om het tijdelijke, maar ook om der wille van het eeuwelijk, zoodat zooveel mogelijk alle valsche leer uitgeroeid, alle Godslastering afgeschaft en ieder tot erkenntis der waarheid gebracht worde“.

Nu besluit Dr. Rieker zijn betoog met de opmerking, dat de reformatoren — hij bedoelt natuurlijk de Lutherische — deze denkbeelden beaamden en meenden, dat als de heer van het land tegelijk bestuurder was van de kerk, daarin der kerk waarborg gegeven werd tegen het verwerdelijk der kerk.

Wij zijn er den Heere dankbaar voor, dat de reformatoren die de geestelijke vaders werden der Gereformeerde kerken, er anders over dachten. Ook meenen wij dat het betoog van Dr. Rieker niet geheel juist is, al komt het in het geheel van den Duitschen Keizer.

Gemengd nieuws.

Den 2sten November werd te Londen een groote vergadering gehouden in de Great Assembly Hall, 10, Fleet Road, om te protesteren tegen de „Education Bill“ of de nieuwe wet op het onderwijs. De heer F. Charrington die deze vergadering zou presideeren, ontving vóór de vergadering een briefje van den heer, die als president van de vergadering die avond gehouden wordt en wij zullen u op de deelen wijse helpen als wij *Kunst* deden, want de dag is niet ver af waarop de Kerk hare rechten zal hernemen, en het u en anderen onmogelijk zal maken om *uwe Protestantische leugens te leeren*. Boven het briefje was een doodshoofd met twee doodsbeenderen getekend, waaronder de woorden: „Dood aan alle Protestanten“. Men kan hieruit opmaken hoe de hartochten door de nieuwe onderwijswet zijn opgewekt.

Ware de heer Kersit niet pas door de hand van een moordenaar gevallen als slachtoffer van zijn anti-rationalistisch streven, dan zouden wij schier genogd zijn aan te nemen dat een tegenstander van de nieuwe wet het briefje schreef om de voorstanders van het regeeringsvoorstel in een hatelijk daglicht te plaatsen.

Eenigen tijd geleden werd gemeld, dat de heer en mevrouw Booth—Clibborn zich hadden afgescheiden van het Leger des Heils, dat door hun vader en schoonvader geleid werd, om zich te voegen bij Dr. Dowie, over wiens exploitatie te Chicago wij een andermaal mededeelingen deden. Het blijkt nu uit verklaringen van het echtpaar, dat wel de heer Booth met den heer Dowie is medegegaan, doch dat zijne echtgenoot daartoe niet te bewegen was. Aan het einde van hun verblijf te Chicago, waar zij de zomermaanden doorbrachten, besloot de heer Booth zich van Dr. Dowie los te maken. Hij kwam tot dit besluit door de overweging, dat zij in de praktijk niet zooveel konden uitrusten als zij in hun dienst niet één lijn trokken. Daardoor is het echtpaar Booth-Clibborn er toe gekomen een gena. enigen arbeid te beginnen tot evangelisatie op het vasteland onder den naam van „De Christelijke missie“. Men kan lid worden dier missie als men persoonlijk de kracht van de wedergeboorte door den Heiligen Geest leere kennen, door berouw jegens God, en geloof in onzen Heere Jezus Christus, door een levende gemeenschap met Hem, een eerlijken en deugdelijken Christelijken wandel, en geloof in en getrouwenheid aan de Heilige Schrift.

WINCKEL.

Door kinderen.

GERING EN GROOT.

Koning Psammetichus van Egypte, was uit geringen stand opgeklimmen tot gebied van heel het land.

Onder de maasheeren en grooten, die hem omgaven, waren er eenigen, die niet onmiddellijk lieten merken, dat zij hem minachtten, wijl hij geen koningszoon, maar van afkomst slechts een eenvoudige burger was. De koning stoorde zich daar weinig aan. Doch toen het eindelijk al te ver ging, besloot hij den verachtters eens een les te geven.

Toen zij namelijk op zekeren dag bij hem te gast waren, toonde hij hun een gouden koelvat, dat hij had laten vervaardigen. Daarin werden kruiken wijn bewaard tot men ze noodig had. De bezoekers echter schonken aan het voorwerp niet veel aandacht, wijl zulke vaten gewone zaken waren. Eenigen tijd daarna noodde Psammetichus hen weer te gast. Nu echter prijkte op een tafel een gouden goddenbeeld. De vorst liet het zijn gasten zien; allen bewonderden de schoone bewerk, en bogen eerbiedig voor het beeld.

Toen zij nu aan tafel gezeten waren, sprak de koning tot zijn rijksgrooten:

„Hieruit zij u nog het gouden koelvat, dat ik u onlangs getoond heb?“

Toen hierop toestemmend geantwoord was, vervolgde Psammetichus:

„En wat zegt gij van het beeld, dat ik u zoo even liet zien, en dat gij hebt aanbeden?“

„O dat is voortreffelijk en heerlijk!“ zeiden de aanzittenden.

„Welk van de twee gouden voorwerpen acht gij dan het hoogst?“ vroeg de koning.

„Het beeld; dat is duidelijk.“ was het antwoord.

„En toch,“ sprak de koning, „is het eigenlijk eenleer. Ik heb in den verloop van tijd het gouden koelvat aan den goudmid gegeven, die er een godenbeeld van gemaakt heeft. Gij hebt u straks nedergebogen voor wat vroeger een koelvat was, thans een god.“

De gasten keken vreemd op en de koning zei alleen:

„Gij hebt nu allen gezien, hoe het geringe groot kan worden, en dan eer ontvangt.“

Na dien tijd bewezen allen hem de eer, waarop hij als koning recht had.

AAN VRAGERS.

In den brief aan de Romeinen wordt gezegd, dat Paulus het Evangelie gepredikt heeft tot Illyricum toe. Is dit hetzelfde dat nu Illyrie heet? En wanneer is Paulus daar geweest?

Wij lezen in Romeinen 15: 19: Door kracht van teekenen en wonderheden, en door de kracht des geestes Gods; zoodat ik, van Jerusalem af, en rondom, tot Illyricum toe, het Evangelie van Christus vervuld heb.

Na verstand men oudtijds door Illyricum een strook lands, die wel ook lag naar nu Illyrie ligt, maar toch veel grooter was. Zij omvatte namelijk het deel der oostkust van de Adriatische Zee van het noorden tot Griekenland. Dit Illyricum was tevens de uiterste grens van het oosten.

Voorts weten we dat Paulus in Griekenland veel heeft gearbeid, en vandaar teruggekeerd, te Jerusalem is gevangen genomen, en verder naar Rome gevoerd. Tijdens zijn verblijf in Griekenland of Macedonië moet hij ook noordelijk zijn gereisd en zoo het Woord Gods gebracht hebben in Illyricum of tot aan de grenzen daarvan. Want als gevangene naar Rome gevoerd, is hij hoogstwaarschijnlijk daar ook den marteldood gestorven. Wel meenen sommigen, dat hij eerst nog voor een poos is vrij geweest, doch zeker heeft hij toch in dien tijd niet de reis naar Illyricum gedaan.

Onze lezer P. B. te Z. doet ons een vraag, die hierop neerkomt:

Wat beteekent „arren“ in de uitdrukking „in arren moede“, en waarom staat dan „arren moede“ in twee woorden, terwijl „armoede“ één woord is.

Tot antwoord dient, dat „armoede“ en „arren moede“ niets met elkaar gemeen hebben. Beide staan geheel op zich zelf. „Armoede“ is *een* saamgesteld woord; „in arren moede“ zijn drie woorden.

Nu bestaan echter over dit „arren“ verschil lende gevoelens, die we hier niet alle zullen mededeelen. Zeer waarschijnlijk is „arren“ afkomstig van een oud woord, 'twelk beteekent: kwaadaardig; terwijl „moede“ — men denke aan *goedsmoed*, in *goeden* *moede* — zooveel zeggen wil als *toestand*, *stemming*. „In arren moede“ wil dus zeggen in een booze, nijldige stemming.

Een ander gevoelen is, dat men eigenlijk lezen moet „in narren moede“ en de *n* is weggelaten, net als b.v. in „narreale“ voor „narreale“.

Nu is zeker het weggelaten van een letter aan 't begin van een woord geen onbekende zaak, en wel men ook een woord „nar rig“, dat is „krentelig“ in onze taal. Toch zouden we niet durven zeggen dat dit gevoelen het juiste is.

Bij de vermelding dezer twee zullen we het maar laten.

Onlangs hoorde ik zeggen in een rede, dat godvreezende jongelingen, die heilige schaar vormen van het groote leger der strijders voor de zaak des Heeren. Hoe moet men dit verstaan, daar zij toch niet meer zijn dan anderen?

Waarschijnlijk heeft de spreker daarbij gedacht aan de „heilige schaar“ uit de oudheid. In de Griekse geschiedenis namelijk leidt men van 300 uitgelezen jongelingen uit de stad Thebe, die door den overste Pelopidas tot een schaar of bende werden gemaakt. Zij waren twee aan twee vereenigd door een verband van vriendschap en trouw in leven en sterven, en moesten elkaander aansporen tot dapperheid en krijgslucht.

Toen de beroemde veldheer van Thebe, Epaminondas, bij Leuktra in 371 v. Chr. slag leverde, bezorgde de „heilige schaar“ hem de overwinning. 33 jaar later, toen er natuurlijk andere jongelingen waren dan vroeger, sneuvelde heel de schaar in den slag bij Chaeroneia. De 300 lijken werden bij elkaar begraven; ettelijke jaren geleden is dit graf weer ontdekt.

Er is in het begin der vorige eeuw nog een „heilige schaar“ geweest in Griekenland, en wel tijdens den vrijheidsoorlog tegen de Turken in 1821. Toen vormde vorst Ypsilanti zulk een bende, die in Turkije viel, doch ook bijna geheel werd vernietigd.

Wat wordt bedoeld met den dag Jeruzalems in psalm 107: 7.

We lezen daar: „Heere gedenk aan de kinderen Edoms, aan den dag van Jeruzalem; die daar zeiden: Ontbloeit het, ontbloeit het tot zijn fundament toe.“

Hier wordt bedoeld, de dag waarop Jeruzalem door de Chaldeënen werd ingenomen; de Edomieten verbleefden zich in het onheil dat het volk der Joden overkwam. HOOGENRIJK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.
BEROEPEN: Kieledeweert, N. G. Kerssies, te Biezelinge. — Schoonhoven B en Willige Langerak, J. H. Donner, te Nicusdorp. — Anna Jacobapolder, G. Elshove, te Brunkelen.

AANGENOMEN: Giesdendam, K. J. Kapteijn, te Axel.

BEDANKT: Garijs, R. Smeding, te IJsselmonde. — Bedum A. C. B. Schoemaker, te Groningen. — De Krim, R. J. Schoemaker, te Ambt Vollenhove. — Oudebroek, J. Zijp, te Zwartsluis.

Nederlandsch Hervormde Kerk.
BEROEPEN: Over- en Nedersasselt, J. L. Meyer, cand. te Amsterdam. — Zwaansuis, J. Ossewaarde, te Meppel. — Holskijl, M. Bunsellie, te Kulture. — Zeilam, J. D. de Lind, van Wijnand, te Utrecht.

Uitwijk, F. Kijfent, cand. — Uitwijk c. a. H. Bode, cand. te Zwolle. — Vrouwenpolder, P. J. Hage, cand. te St. Maartensdijk. — Dordrecht (vac. Talma), J. M. Ph. Schippers, te Huizen en (vac. Eygeman), W. van der Waal te Overschie. — Groningen, Oorthuis, te Rotterdam.

AANGENOMEN: Hoogeveen, J. Buinkool, te Oud-Alblas. — Hilversum, J. W. H. Kalkman, te Woerden. — Cothen C. Vlasblom, cand.

BEDANKT: Zwolle, W. J. M. Engelberts, te Den Ham. — Oud Beerland, M. Jongebreur, te Jaarsveld. — Berkhout, L. A. van Langeraad, te Lekkerkerk. — Gent, E. B. Couvée, te Enter. — Krimpen a/d Lek, B. van der Wal, te Waddingsveen. — Harlingen, A. Troelstra, te Burgwerd. — Tjerkgaast, G. van Dijk, te Losdorp.

Plaatsgebrek noodtaakt ons Advertentiën tot een volgend Nr. uit te stellen.

Advertentiën.

GETROUWD:

F. WIERSMA
B. BROUWER,

die mede namens wederzijdsche familie hartelijk dank zeggen voor de vele blijken van belangstelling.
Dokkum, 20 Nov. 1902.

GETROUWD:

HELENIUS DE BRUIN,
ber. Pred. te Oud-Loudecht,
EN

SIJA A. VOGELAAR.

De Heer en Mevrouw DE BRUIN—VOGELAAR betuigen, mede namens wederzijdsche familie, hunnen hartelijken dank, voor de belangstelling bij hun Huwelijk ondervonden.
Dinteloord, 27 Nov. 1902.

Heden overleed zacht en kalm onze geliefde vader

GERBEN RIENK VISSER,

in den ouderdom van 49 jaren, sinds 21 Mei 1901 weduwnaar van LOKKE SCHRADE. Zijn leven was Christus, zijn sterven gewin.

De diepbedroefde kinderen,

R. VISSER.
A. VISSER.
G. VISSER.
J. VISSER.
T. VISSER.
W. VISSER.

Leeuwarden, 22 November 1902.

Op den 22 Nov. jl. behaagde het den vrijmachten God uit ons midden weg te nemen onzen broeder opziener

GERBEN RIENK VISSER,

in den ouderdom van 49 jaren. Korte tusschenpoosen uitgezonderd, was hij gedurende 25 jaren diaken of ouderling in onze kerk, wier belangen hij steeds naar vermogen behartigde met al zijne kracht. Onzer is de smart, zijns de vreugde der ruste van zijnen arbeid, die bij ons steeds in dankbare herinnering zal blijven.

Namens den Kerkeraad

der Ger. kerk van Leeuwarden.
J. D. v. d. MUNNIK, Praes.
W. C. v. MUNSTER, Scriba.

Heden overleed plotseling onze geliefde Echtgenoot en Behuwdbroeder,

Dr. G. VAN GOOR,

in leven predikant bij de Geref. Kerk alhier, in den ouderdom van 54 jaren en 4 maanden.

De zekerheid, dat hij inging in de ruste Gods om de kroon te ontvangen, die voor hem was weggelegd, lenigt onze diepe smart.
Mevr. de Wed^e. M. VAN GOOR—

en Familie.

Bunichoten, 22 Nov. 1902.

Heden trof onze gemeente een zware slag. In den morgen van Zaterdag 22 November, riep de Koning der Kerk Zijn Dienaar, onzen geliefden Heider en Leeraar, den Welerv. Zeer Gel. Heer

Dr. G. VAN GOOR

op voor Zijnen Troon.

Negentien jaren lang mocht hij met zeer veel zegen in deze gemeente werkzaam zijn. Met rijke gaven had God hem toegestaan en steeds was het zijn lust, zijn hoogste begeerte met die gaven te woekeren voor de uitbreiding van zijn Koninkrijk. Veel lief, maar ook veel leed heeft hij met de gemeente gedeeld, vooral sedert de dagen, dat men onder zijne leiding tot reformatie overging. Troostte de Hemelsche Vader de diepbedroefde weduwe.

Vervulle Hij genadiglijk de ledige plaats in huis en gemeente.

Namens den Kerkeraad

der Geref. Kerk te Bunichoten:
W. KOELEWIJN, Scriba.
Bunichoten, 22 Nov. 1902.

Heden ontliep na een korte ongesteldheid zacht en kalm, in den ouderdom van ruim 69 jaar, onze geliefde Echtgenoot en zorgvolle Vader, Behuwd- en Grootvader

GERRIT JAN LAMMERS.

De zekerheid dat hij van lijden verlost, inging in de zalige ruste lenigt onze diepe smart.

Uit aller naam.

Wedw. G. J. LAMMERS—
DEOENAAR.
Aalten, 22 Nov. 1902.

Heden trof onze gemeente een gevoelige slag. Zaterdag 22 Nov. riep de Heere onzen geliefden Broeder en mede Ouderling

G. J. LAMMERS

op van zijnen arbeid.

Gedurende eens reeks van jaren diende hij de gemeente als opziener. Versierd met schoone gaven, heeft hij als een schijnend licht in ons midden verkerd. Zijne nagenachten zal in zegening blijven.

Namens den Kerkeraad der Geref.

Kerk van Aalten B:
Ds. A. VAN DIJKEN, Praes.
W. TE GUSSINKLO, Scriba.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

Men kome hooren de zelfspelende Orgels en Piano's.

22 Damrak 22.
bij het
Centraal-Station.
AMSTERDAM.

BREEBAART'S
ORGELHANDEL.

Geheel eenige en zeer fijne sorteerling echt

Amerik. Orgels.

Ruim 200 staks in voorraad, tot gebruik in Huis, School, Zaal, Vereenigingslokaal en Kerk.

ORPHEUS
APOLLO
ORPHIC

zelfspelende Orgels en Piano's.

Heerlijk van toon.

Solide constructie.

Van f 55 tot f 1650.

KELENE SALON-VLEUGELS
van af f 620.

Rijkdom van registers.

Laagste prijzen.

Wij fabricooren ook Orgels in elken gewenschten stijl en elke houtsoort.

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN,
DAMRAK 60 en DAM 15-17.

Koopen en verkoopen EFFECTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden en Zilveren MUNTEN en vreemde BANKNOTEN. Sluiten PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO tot dagelijks vast te stellen rentekoers.

Mr. S. DE VRIES Cz.,
Mr. P. A. DIEPENHORST
en
Mr. V. H. RUTGERS,
Advocaaten en Procureurs,
hebben hunne Kantoren vereenigd en zullen voortaan gezamenlijk de rechtspraktijk uitoefenen.
Amsterdam, Prinsengracht 579.
Kantooruren 10-5. Telefoonnr. 3443.
PIJPORGELS
voor kleine Kerken, steeds voorhanden aan de Orgelfabriek van de Firma
C. C. BENDER, te Leiden.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland,
Gevestigd te GRONINGEN.

Commissarissen: Prof. Mr. D. P. D. FABRIS, J. H. DE WAAL MALEFIJT, A. W. SCHIPPERS, Jmr. H. A. WITTEWAALL VAN STOUTWEGEN, H. LUKING, Mr. P. DIELEMAN, E. G. WENTINK.

Raad van Toezicht: J. BOUWES, J. TERPSTRA, Mr. H. VAN DER VEGTE.

Verstrekt geld op eerste Hypotheek, zonder voornitbetaling van rente. Geeft uit 4 pCt, Pandbrieven, koers 99% pCt, in stukken van f 1000.—, f 500.—, f 100.— en f 50.—, verkrijgbaar ten kantore der Bank, bij hare Agenten en bij alle Commissarissen en Makelaars in effecten. Inlichtingen worden verstrekt te Amsterdam door de H.H.: L. G. WEISZ & Co., Westermarkt 21 en RADIUS en DANE, Keizersgracht 207 en Hilversum, Torenlaan 54; te Rotterdam door den heer H. DANE, Haringvliet 49.

De Directie:

M. BROUWER, Mr. W. SWITERS, F. J. BOLT.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering
Gevestigd te AMSTERDAM, Keizersgracht 347 en 349.

Maatschappelijk Kapitaal: Een Millioen Gulden.

Commissarissen:
Mr. Th. HEEMSKERK, L. J. S. VAN KEMPEN, H. W. VAN MARLE, Jhr. Mr. A. F. DE SAVORNIN LOHMAN, J. E. N. Baron SCHIMMELPENNINGK VAN DER OYE
Directeuren: H. J. VAN VULPEN en H. SERET.
De Maatschappij sluit alle soorten verzekeringen
KAPITAAL en LIJFRENTE tot elk bedrag.

HOMOEOPATISCHE APOTHEEK van ALBERT SOMMER,
Amsterdam, Heiligenweg hoek Singel.

Asthma, speciaal middel met onovertroffen succes. Nieuwe uitvinding en aangenaam in het gebruik.
Arnica-saorlie, tegen uitvalten van het haar en grijs worden, a f 0.80.
Fucus, ontvettingsmiddel, zonder nadeelgevolgen, a f 2.—.
Kamferpillen tegen verkoudheid, per flacon f 0.75.
Hoesttabletten per flacon f 0.60.
Winterhennenzalf, per doos f 0.35.

VREDEBURG.
Het nieuwe boek van den welbekenden schrijver van verscheidene Zuid-Afrikaansche verhalen, verschenen dezer dagen onder den titel van
VREDEBURG.

Dit overtreft al de overige werkes van den heer PENNING en zal door jong en oud ongetwijfeld met het meeste genot worden gelezen. De prijs van deze novelle, uit den jongsten Kaapschen Boerenopstand, die nagenoeg 200 bladzijden bevat en met een zestal keurige plaatjes is versierd, is slechts 90 Cents, en in fraaie stempelband f 1.30.
D. A. DAAMEN, te Rotterdam.
UITGEVER.

VREDEBURG.

VERSCHENEN:

Scheurkalender voor 1903

met motto's uit de werken van Dr. A. KUYPER, verzameld onder toezicht van Mevrouw H. S. S. KUYPER.

Prijs f 0.90.

Prijs geb. als boek f 1.25.

Verkrijgbaar bij alle boekhandelaren alsmede, na overmaking van het bedrag, franco van den uitgever,

J. VAN DER LAND.

Rembrandtplein 18, Amsterdam.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:
Voor de Vereeniging:
Aan Legaten:
Van wijlen den heer H. de Kruyf f 500;
van wijlen Mej. Wed. H. de Kruyf f 500.
S. J. SERFAT,
Penningmeester.

(Plaatsgebrek noodtaakt ons de verantwoording van Contributiën, Collecten enz., tot de volgende week uit te stellen.)

Verschenen is:
Het echt
Menschelijke.
Hoe het is gezocht en waar het is te vinden,
DOOR **P. BIESTERVELD.**

Prijs f 1.25;

in stempelband f 1.75.

Dit werk is No. 1 van den tweeden jaargang der Bibliotheek voor Hoofd en Hart en werd aan de intekenaars verzonden.

De nieuwe jaargang zal bestaan uit 5 (vijf) boeken, alle van Hollandsche schrijvers en kost evenals de eerste, niet meer dan f 3.— (drie gulden). Deverlangd kan men de boeken ook in 5 empelband bekomen; daarvoor betalen de intekenaars slechts 40 Cts. per ex. meer, zoodat hen in dat geval f 5.— voor den zaden jaargang wordt berekend.

Boek- en Courantdruckerij:
DE ROEVELE KROON & BAKEL,
Amsterdam.

Dit blad is bijdragen v. dit blad betr. van de ADH. Inzendingen kunnen voor

Van

'sHeere

Na 'sHeere der minna plantentwee Over het door schep weerlegging leer, reeds onze twee onderwerp 31 — gewij de bestaand rusten.

Openbaar ons, zoodals Gods, dit g Een Christ eeuwige kerk aan haar so onthouden. prijzen, zal blijven, als de wondere gebladerde, men. Dan n voor zijn G ding en lof een toon v psalmen: Z en den hem Maar ook de natuur. Hij geloof heeft geschaj zou dienen. Zou diene met haar pl Zoo geloof In de krul de groote r halve hui v ook ten do voor het ooi natuurlijke k voort, wijz in hoever d de Heere, i men een 200 ben, die van 200 groote li reuk streelt; dat de oogt door hare worden? Wi zoo ondersch namer te ma Boek III, He

Gij ziet, g Calvinistisch, alleen geniet maar ook e leeren kenne van u God, v Koningen Salomo word o. m. van d ook van de af, die op de aan den Hieruit bil was in gees zaken en da spreken en was in de di van planten i Ook van d Want op e den, volgt d vs. 33: Hij s het gevogelt en van de vi En nu hee het jaar 37 Salomo alleen en dierenwer dan niet aan ten en diere tuuronderzoek al wordt de door sommige der Schriftuit Zeker, aan en mieren on den mensch v vinden wij i van mieren en nekopen ge niets verhide